

สรุปการประชุมสภาการศึกษา และการดำเนินงานตามมติสภาการศึกษา พ.ศ. 2568

ปี พ.ศ. 2568
มีการประชุมทั้งสิ้น
จำนวน 4 ครั้ง

เรื่องเพื่อพิจารณา 11 เรื่อง

เรื่องเพื่อทราบ 19 เรื่อง

การประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ 1/2568
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่องเพื่อพิจารณา
5 เรื่อง
เรื่องเพื่อทราบ
9 เรื่อง

การประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ 2/2568
วันที่ 6 มิถุนายน 2568

เรื่องเพื่อพิจารณา
2 เรื่อง
เรื่องเพื่อทราบ
7 เรื่อง

การประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ 3/2568
วันที่ 29 สิงหาคม 2568

เรื่องเพื่อพิจารณา
3 เรื่อง
เรื่องเพื่อทราบ
7 เรื่อง

การประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ 4/2568
วันที่ 28 พฤศจิกายน 2568

เรื่องเพื่อพิจารณา
3 เรื่อง
เรื่องเพื่อทราบ
6 เรื่อง

หมายเหตุ: มีบางเรื่องที่เสนอเข้าสู่วาระการพิจารณาและวาระเพื่อทราบมากกว่า 1 ครั้ง

กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เรื่องสำคัญเข้าสู่วาระการพิจารณา

เรื่องที่ 1 (ร่าง) มาตรฐานการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 1/2568 และ ครั้งที่ 4/2568)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ และคณะทำงานศึกษาและพัฒนา
มาตรฐานการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ได้ศึกษาและพัฒนามาตรฐานการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้
ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติ

(ร่าง) มาตรฐานการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน

มาตรฐานที่ 1 การเข้าถึงและความเสมอภาคทางเทคโนโลยีดิจิทัล

- 1.1 ผู้เรียนและผู้สอนเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีคุณภาพ
- 1.2 ผู้เรียนและผู้สอนเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพ เหมาะสมต่อการเรียนรู้รายบุคคล และความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 การออกแบบการเรียนรู้และนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

- 2.1 ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ และจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียนที่แตกต่างกัน
- 2.2 ผู้สอนอำนวยความสะดวก แนะนำ และช่วยเหลือผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลให้กับผู้เรียน
- 2.3 ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยกำหนดเป้าหมาย ออกแบบการเรียนรู้ สร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรม ประเมิน และปรับปรุง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 2.4 ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และจัดการข้อมูลดิจิทัลของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 3 การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

- 3.1 ผู้สอนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ และนำผลการประเมิน มาใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้
- 3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์กำกับ ติดตาม ประเมินผล และนำมาปรับปรุงคุณภาพ การจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ และรายงานให้ผู้ปกครองติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างสะดวก

มาตรฐานที่ 4 การสนับสนุนผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา

- 4.1 หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหรือสถานศึกษามีบุคลากรหรือได้รับการสนับสนุนเครือข่ายบุคลากรในการ ดูแล ซ่อมบำรุง และให้คำปรึกษาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา
- 4.2 หน่วยงานต้นสังกัดสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา เผยแพร่ หรือแบ่งปันแพลตฟอร์มและคลังสื่อ ดิจิทัลที่มีคุณภาพและทันสมัย รวมทั้งส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์
- 4.3 หน่วยงานต้นสังกัดพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และพัฒนาสมรรถนะดิจิทัล ของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- 4.4 สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ ตามบริบทที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล และกำกับติดตามการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และมีจริยธรรม

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ ได้นำความเห็นของคณะกรรมการ สภาการศึกษาไปปรับมาตรฐานการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความสมบูรณ์ เสนอต่อ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อพิจารณา และแจ้งเวียนให้กรรมการสภาการศึกษาได้รับทราบ เรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ 2 การติดตามและประเมินผลการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 2/2568)

การยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาถูกกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ (Strategic KPI) ของกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวชี้วัดหลัก: สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้ใช้ตัวชี้วัด IMD เป็นตัวชี้วัดที่จัดทำโดยสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการนานาชาติ (International Institute for management Development: IMD) ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดเป็นตัวชี้วัดหลักของกระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยงานรับผิดชอบ: กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนและวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องประมาณ 15 ตัวชี้วัด

เป้าหมาย 6 เดือน: การติดตามผลการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาของประเทศไทย โดยใช้ดัชนี IMD เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ 8 หน่วยงาน เพื่อจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2567

รายงานการติดตามและประเมินผลการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2567

จำแนกตามมิติ 5 ด้าน

1

มิติด้านคุณภาพการศึกษา (Quality)

การจัดทำแผนและดำเนินการยกระดับผลการประเมิน PISA ผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนาครู นอกจากนี้หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการทดสอบ O-NET ทุกช่วงชั้น เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2

มิติด้านความเสมอภาคทางการศึกษา (Equity)

เน้นให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้เป็นหลัก

3

มิติด้านการเข้าถึงการศึกษา (Access)

ให้ความสำคัญในการดำเนินโครงการ OBEC Zero Dropout เป็นโครงการที่มีความโดดเด่นในปีงบประมาณนี้ และยังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4

มิติด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษา (Efficiency)

สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ปรับปรุงระบบ DPA (Digital Performance Appraisal) สำหรับประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา และนำระบบ Teacher Rotation System (TRS) มาใช้ในการโยกย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษา

5

มิติด้านการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง (Relevancy)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการ และพบว่าสถานประกอบการพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร้อยละ 93.12

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอรายงานการติดตามและประเมินผลการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลกต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2568

เรื่องที่ 3 ยุทธศาสตร์การยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (LEARNING OUTCOME) และการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 1/2568 และ ครั้งที่ 2/2568)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน 2 ประเด็น

การยกระดับคะแนน PISA

การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากผลการสอบโอเน็ต (O-NET) เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลและพบว่าผลการพัฒนาการศึกษาอยู่ที่ผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาควรมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ของผู้เรียน (Learning Outcome) เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ

ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาในประเทศไทยเปรียบเทียบกับระดับนานาชาติ

การทดสอบทางการศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่มุ่งเน้นการวัดผลทางด้านความรู้และความสามารถทางวิชาการ แต่ในต่างประเทศจะเน้นเรื่องทักษะและทัศนคติ

การทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงยังมีน้อย

ไม่มีการเข้าร่วมการทดสอบการอ่านในระดับนานาชาติที่นอกเหนือจากการทดสอบ PISA

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำยุทธศาสตร์การยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) ที่มีความสอดคล้องกับหลักการของนานาชาติ และสังเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ประเด็น

1) การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการศึกษา (AI for Education)

2) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (Teacher Development)

3) การทดสอบและการประเมินผลทางการศึกษา (Test and Evaluation) เน้นการประเมินผล PISA และ O-NET

4) การบริหารจัดการทางการเงินเพื่อการศึกษา (Financial Management)

5) การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษและการศึกษาพิเศษ (Talented & Special Education)

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอยู่ระหว่างการจัดทำเล่ม “ยุทธศาสตร์การยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome)” ฉบับสมบูรณ์

เรื่องที่ 4 แนวทางอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ที่จัดโดยบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรวิชาชีพ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 1/2568)

การเพิ่มโอกาสเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดและสนับสนุนการศึกษาของประเทศ ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 มาตรา 54 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ต่อมาได้มีการขยายระยะเวลาในการสนับสนุนจาก 12 ปี เป็น 15 ปี ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 12 ยังเปิดโอกาสให้ บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตรา 14 (2) กำหนดให้ผู้จัดการศึกษา ตามมาตรา ๑๒ มีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

ปัจจุบันมีศูนย์การเรียนรู้ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชนและองค์กรวิชาชีพ ตามมาตรา 12 จำนวน 117 แห่ง มีผู้เรียน 8,140 คน อยู่ในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ผู้จัดและผู้เรียนในศูนย์การเรียนรู้ฯ มีรายการค่าใช้จ่ายพื้นฐานใกล้เคียงกับสถานศึกษาที่จัดโดยรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ประกอบกับศูนย์การเรียนรู้และสถานศึกษาเอกชนการกุศล มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา “โดยไม่แสวงหากำไร” เพื่อเพิ่มโอกาสและทางเลือกทางการศึกษา สำหรับเด็กที่ขาดโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียนปกติ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 และวันที่ 26 กรกฎาคม 2565 ปัจจุบันเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุมเฉพาะการจัดการศึกษาโดยรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน (สถานศึกษาของรัฐและเอกชน รวมถึงสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้) ส่วนการจัดการศึกษาตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จัดสรรเงินอุดหนุนครอบคลุมเฉพาะกรณีการจัดโดยครอบครัวและสถานประกอบการเท่านั้น **ยังไม่ครอบคลุมกรณีศูนย์การเรียนรู้ที่จัดโดยบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชนและองค์กรวิชาชีพ** ซึ่งมีสิทธิจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 และได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอขออุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตามมาตรา 12 ในลักษณะเดียวกับการอุดหนุนสถานศึกษาเอกชนการกุศลที่ไม่เก็บค่าธรรมเนียมน/เงินบำรุงการศึกษา ดังนี้

1. ในระยะแรกให้กระทรวงศึกษาธิการอุดหนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐานตามจำนวนผู้เรียน (รายหัว) สำหรับการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ในศูนย์การเรียนรู้ที่จัดโดยบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรวิชาชีพ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และประสงค์ขอรับเงินอุดหนุน โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียม/เงินบำรุงการศึกษาจากผู้เรียน

2. จัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐาน เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของผู้จัดและผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ฯ ในอัตราเดียวกับที่รัฐจัดสรรให้สถานศึกษาเอกชนการกุศล (ไม่รวมเงินเดือนและเงินสมทบ) ครอบคลุมค่าใช้จ่ายพื้นฐาน 5 รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบ และค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ ในอนาคตหากอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐานที่จัดสรรให้สถานศึกษาเอกชนการกุศลเพิ่มประการใด (ไม่รวมเงินเดือนและเงินสมทบ) ก็ให้ครอบคลุมถึงศูนย์การเรียนรู้ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 12 ด้วย

3. ให้กระทรวงศึกษาธิการติดตามประเมินผลการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ที่จัดโดยบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรวิชาชีพ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการคำนวณค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา การกำหนดอัตราเงินอุดหนุนและแนวทางสนับสนุนที่เหมาะสมต่อไป

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอยู่ระหว่างเสนอแนวทางการอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ที่จัดโดยบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรวิชาชีพ ตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ 5 ข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (CLIMATE SMART EDUCATION) (การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 2/2568)

ดัชนีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับเด็กและเยาวชน (Children's Climate Risk Index)

ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 50 จาก 163 ประเทศ
และอันดับที่ 8 ในกลุ่มประเทศอาเซียน

สถานการณ์ดังกล่าวจึงตอกย้ำความจำเป็นเร่งด่วนในการกำหนดมาตรการ
เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับเด็กและเยาวชน
ที่อาจได้รับผลกระทบระดับสูงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาร่วมมือกับองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

รวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์ระดับการเตรียมพร้อมในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ของภาคการศึกษาในประเทศไทย

โดยใช้กรอบแนวคิด **Climate-smart education Framework**

ที่พัฒนาโดย Global Partnership for Education

ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของระบบการศึกษา 7 มิติ ได้แก่ 1) ข้อมูลและหลักฐาน 2) นโยบายและการวางแผน
3) การประสานงาน 4) การเงิน 5) โครงสร้างพื้นฐาน 6) การสอนและการเรียนรู้ และ 7) โรงเรียนและชุมชน

ข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Education) ประกอบด้วยรายละเอียด 4 ด้าน

1 ด้านการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน

- ✓ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ
- ✓ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ สร้างเสริมทักษะการปรับตัว
- ✓ ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม
- ✓ สร้างฐานข้อมูลภัยพิบัติ

2 ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

- ✓ สร้างเสริมทักษะที่จำเป็นด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน
- ✓ ใช้กลไกนิเทศและการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม
- ✓ สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้ผู้สอนเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

3 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา ที่มีความปลอดภัย ทนทาน ต่อภัยพิบัติ บนรากฐานของการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ✓ การปรับปรุงอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภคที่มีมาตรฐาน
- ✓ ดำเนินถึงกรอบแนวคิด Comprehensive School Safety Framework (กรอบความปลอดภัยของโรงเรียนแบบองค์รวม)
- ✓ การพัฒนาพื้นที่สีเขียว ระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติล่วงหน้า
- ✓ การบริหารจัดการสถานศึกษาให้พร้อมในสถานการณ์วิกฤติ

4 ด้านการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษากับสถานประกอบการและภาคเอกชน

- ✓ เปิดโอกาสให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ✓ มีช่องทางและกลไกให้สถานประกอบการและภาคเอกชนสนับสนุนและร่วมพัฒนาการศึกษา
- ✓ มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอยู่ระหว่างการจัดทำเล่ม “ข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Education)” ฉบับสมบูรณ์

เรื่องที่ 6 การจัดทำตราสาร (INITIAL MEMORANDUM) ด้านการศึกษา การสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ของกระทรวงศึกษาธิการ

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 2/2568)

ประเทศไทยอยู่ในระหว่างการสมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (The Organization for Economic Cooperation and Development: OECD)

OECD เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลวิจัยและคำปรึกษา แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมความมั่นคง ความเท่าเทียม ความเป็นอยู่ที่ดี และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามวิสัยทัศน์ “Better Policies for Better Lives”

กระทรวงศึกษาธิการเป็น 1 ใน 4 หน่วยงานนำร่องของประเทศไทยในการดำเนินการ

กระบวนการเข้าเป็นสมาชิกมี 10 ขั้นตอน
ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการขั้นตอนที่ 5

การจัดทำเอกสารตราสารที่เรียกว่า
Initial Memorandum (IM)

กลไกในการดำเนินงาน

การแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับฯ

- มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

การประชุมเมื่อเดือนมีนาคม 2568

- มีมติให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดำเนินการเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารตราสาร IM เพื่อส่งให้ OECD

การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ

- มีองค์ประกอบจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประเมิน 26 ด้านตาม committee OECD
- การศึกษาเป็น 1 ใน committee ที่สำคัญของ OECD ชื่อว่า Education Policy Committee (EDPC)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการจัดทำเอกสาร IM ด้านการศึกษา โดยมีประเด็นด้านการศึกษาเป็น 1 ใน 26 ประเด็น ซึ่งประกอบด้วยประเด็นย่อย 4 รายการที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ

1. ปฏิญญาวาด้วยนโยบายการศึกษาในอนาคตในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ (OECD/LEGAL/0116 : Declaration on Future Educational Policies in the Changing Social and Economic Context) การจัดทำนโยบายการศึกษาในอนาคตเพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเศรษฐกิจ โดยจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1978
2. ข้อเสนอแนะของสภาว่าด้วยหลักการชี้แนะด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหวในโรงเรียน (OECD/LEGAL/0339 : Recommendation of the Council Concerning Guidelines on Earthquake Safety in Schools) มีการจัดทำข้อเสนอแนะดังกล่าวขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005
3. ข้อเสนอแนะของสภาว่าด้วยหลักการชี้แนะสำหรับการจัดหาคุณภาพในระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดน (OECD/LEGAL/0340: Recommendation of the Council Concerning Guidelines on Quality Provision in Cross-Border Higher Education) จัดทำขึ้นในปี ค.ศ. 2005
4. ปฏิญญาวาด้วยการสร้างสังคมที่เท่าเทียมผ่านการศึกษา (OECD/LEGAL/0485: Declaration on Building Equitable Societies Through Education)

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำเอกสาร Initial Memorandum (IM) ด้านการศึกษาแล้วเสร็จ และส่งให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรียบร้อยแล้ว เพื่อเสนอเรื่องตามกระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ต่อไป

เรื่องที่ 7 (ร่าง) ทิศทางการพัฒนาศักยภาพคนไทย (THAILAND'S HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT COMPASS)

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 3/2568)

- ◆ โลกปัจจุบันกำลังเผชิญกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน แผนการศึกษาแห่งชาติบางส่วนจึงไม่สอดคล้องกับบริบทที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อาทิ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะปัญญาประดิษฐ์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย ความไม่มั่นคงทางภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจ และผลกระทบจากข้อมูลข่าวสารดิจิทัล และการแพร่กระจายของข้อมูลบิดเบือนและข่าวปลอม ซึ่งส่งผลและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ◆ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักนโยบายและแผนการศึกษา จึงจัดทำ (ร่าง) ทิศทางการพัฒนาศักยภาพคนไทย (Thailand's Human Capital Development Compass) เพื่อเป็นเครื่องมือเชิงรุกที่จะช่วยหนุนเสริมความแข็งแกร่งให้กับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนเพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายในอนาคต

การดำเนินการ

▶ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายสาขา

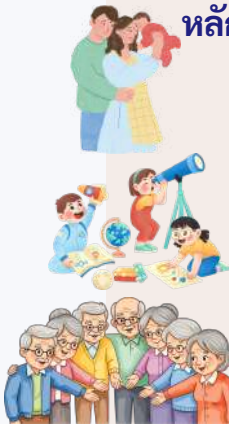

▶ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์

▶ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

▶ วิเคราะห์และยกยกร่าง ผลการศึกษาอย่างเป็นระบบ

หลักการและแนวคิด

1. การเตรียมพร้อมครอบครัวที่มีคุณภาพ
2. การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนกระทั่งสูงวัย
3. ระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น
4. การศึกษาเพื่อทุกคนอย่างแท้จริง
5. การศึกษาที่เน้นคนเป็นสำคัญ ควบคู่กับการศึกษาที่เน้นความพร้อมสำหรับอนาคต
6. การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ความเป็นพลเมืองโลก และสันติภาพ

(ร่าง) ทิศทางการพัฒนาศักยภาพคนไทย (Thailand's Human Capital Development Compass)

L.E.A.R.N. Pillars

(ร่าง) ทิศทางการพัฒนาศักยภาพคนไทย (Thailand's Human Capital Development Compass) วางกรอบการขับเคลื่อนบนเสาหลัก เพื่อการพัฒนาศักยภาพคนไทย 5 ประการ (The L.E.A.R.N. Pillars)

ปัจจัยความสำเร็จ

- ✓ เจตจำนงที่ชัดเจน
- ✓ ระบบพัฒนาวิชาชีพและสนับสนุนการปฏิบัติ
- ✓ การมีส่วนร่วม
- ✓ โครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี
- ✓ Data-driven
- ✓ ปลอดภัย ระบบ กฎหมาย ระเบียบ

หมายเหตุ L.E.A.R.N. Pillars นำเสนอที่ประชุมสภาการศึกษา เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2568

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการปรับแก้ไข (ร่าง) ทิศทางการพัฒนาศักยภาพคนไทย (Thailand's Human Capital Development Compass) เรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ 8 กรอบการปรับแนวทางบริหารจัดการทรัพยากรและสูตรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 3/2568)

การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอ เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

เป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญในการสร้างหลักประกันการได้รับ “การศึกษาที่มีคุณภาพ” ซึ่งทั่วถึง เท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน

รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนและสถานศึกษา

ในลักษณะของเงินอุดหนุนรายหัว (ตามจำนวนผู้เรียน) 5 รายการพื้นฐาน ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน และค่าเครื่องแบบนักเรียน

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2565 ได้มีมติให้ปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายหัวหลังจากคงที่มานานกว่า 10 ปี โดยให้ทยอยปรับเพิ่มแบบขั้นบันได ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2565 – 2569

การเพิ่มคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา

เป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญสำหรับประเทศไทย เนื่องจากการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาของประเทศไทยยังมีช่องว่างและข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยในปัจจุบันและอนาคต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อประกอบการทบทวนการปรับแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรและสูตรจัดสรรงบประมาณ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1

ช่องว่างและประเด็นท้าทายในการลงทุนและสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา โดยเน้น 3 ด้านหลัก

1. การลงทุน แหล่งเงินทุน และการระดมทรัพยากร

2. การจัดสรร/การใช้ทรัพยากร

โดยเน้นวิเคราะห์การจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานเป็นหลัก ทั้งในมิติความเพียงพอ มิติความเสมอภาคเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

3. การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณด้านการศึกษา

ซึ่งครอบคลุมถึงการสร้างความรับผิดชอบ การเรียนรู้และปรับปรุงแก้ไขอย่างสม่ำเสมอ

2

หลักการแนวคิดในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา

ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในแง่ของการบรรลุเป้าหมายด้านคุณภาพและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ต่าง ๆ

2. การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ ได้แก่ ความเพียงพอ ความเสมอภาค/เป็นธรรม และประสิทธิภาพ

3

กรอบการปรับแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรและสูตรการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากร

โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการกระจายอำนาจ ส่งเสริมการร่วมลงทุน วางแผนสนับสนุน และกำกับติดตามจากทุกภาคส่วน (All for Education)

2. ปรับวิธีการ/สูตรจัดสรรงบประมาณ

ปรับเงินจัดสรรไปยังสถานศึกษาตามจำนวนผู้เรียน (รายหัว) เป็นแบบผสมผสาน (Hybrid Budget Allocation) โดยเพิ่มสัดส่วนการจัดสรรไปยังผู้เรียนโดยตรง (Demand-side financing) และสัดส่วนการจัดสรรในลักษณะเหมาจ่าย (Block Grant) เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

3. การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวัดประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างเป็นระบบ

การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงการสร้างความตระหนัก การสร้างแรงจูงใจ การพัฒนากฎหมาย/ระเบียบรองรับการกำกับติดตาม

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูลเชิงลึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายที่ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงต่อไป

เรื่องที่ 9 ผลการนำร่องชุดทักษะที่จำเป็น (ESSENTIAL SKILLS SET) สำหรับเด็กและเยาวชนไทย และข้อเสนอนโยบาย

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 3/2568)

ปัจจุบันประเทศไทยเผชิญกับพายุไซโคลนแห่งความเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นความท้าทายขนาดใหญ่

คำถาม ? และส่งผลกระทบต่อชีวิต สังคม และประเทศ

▶ ในโลกที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทักษะที่มีวันนี้ยังคงสอดคล้องกับวันพรุ่งนี้หรือไม่

▶ ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนอย่างไรเพื่อบ่มเพาะให้เด็กและเยาวชนในวันนี้สามารถเผชิญความท้าทายในวันพรุ่งนี้ได้

คณะกรรมการสภาการศึกษาด้านวิจัย เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมด้านการศึกษานำเสนอชุดทักษะที่จำเป็น (Essential Skills Set) สำหรับเด็กและเยาวชนไทย ประกอบด้วย

- ✓ ทักษะด้านอาชีพหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานโดยตรง (Hard Skills)
- ✓ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและสมรรถนะที่ไม่ใช่ความรู้ หรือทักษะทางเทคนิคเฉพาะทาง (Soft Skills หรือ Non-technical Skills)
- ✓ ทักษะในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)
- ✓ ทักษะใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง (Meta-skills)

✓ **ทักษะขั้นพื้นฐาน (Basic Skills) 7 ทักษะ**

✓ **ทักษะขั้นสูง (Advanced Skills) 19 ทักษะ**

ผลการดำเนินการนำร่องชุดทักษะที่จำเป็น (Essential Skills Set) สำหรับเด็กและเยาวชนไทย

กิจกรรมที่ 1

การนำร่องชุดทักษะที่จำเป็นในสถานศึกษาที่สมัครใจ

จำนวน 71 โรงเรียน (นักเรียน 4,758 คน)

ผลการนำร่อง

- ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น
- ผลสะท้อนคิดจากครูและผู้บริหารเป็นเชิงบวก

โดยในช่วงนำร่องได้ผนวกกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning หลายรูปแบบเข้าไว้ในคู่มือการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูได้เลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

กิจกรรมที่ 2

การนำร่องด้วยกิจกรรมแฮกกาธอน (Hackathon)

เพื่อสร้างเสริมและประเมินผลการพัฒนาชุดทักษะที่จำเป็นในกลุ่มผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น

มีจังหวัดที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 56 จังหวัด รวม 203 ทีม และคัดให้เหลือ 10 ทีม เพื่อเข้าสู่กิจกรรมแฮกกาธอน

ผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นผลเชิงบวกที่เด็กได้เรียนรู้นอกห้องเรียน มีการสื่อสาร การนำเสนอ การ Pitching
- ภายหลังการจัดกิจกรรมแล้วเสร็จ พบว่า มีหลายทีมได้นำไปต่อยอดจากการทำกิจกรรมดังกล่าว

ข้อเสนอเชิงนโยบายการเสริมสร้างชุดทักษะที่จำเป็น (Essential Skills Set) สำหรับเด็กและเยาวชนไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ①

การเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน ด้วยการเรียนรู้บนฐานทักษะที่จำเป็น
โดยเน้นเรื่องการเสริมสร้างสมรรถนะของครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้และการสอนเป็น Active Learning และการปรับบทบาทให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ②

การเสริมสร้างระบบสนับสนุน การเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนชุดทักษะที่จำเป็นอย่างเป็นระบบ
ทั้งระบบข้อมูลและระบบการติดตาม และประเมินผลเพื่อให้เกิดการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ③

การสร้างพื้นที่เรียนรู้ สร้างชุดทักษะที่จำเป็น ด้วยทุนทางสังคม และทรัพยากรในพื้นที่
โดยเน้นเรื่องการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เหมาะสมตามคุณลักษณะของผู้เรียน ภายใต้ทรัพยากรในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนชุดทักษะที่จำเป็น (Essential Skills Set) ของเด็กและเยาวชนไทยผ่านกิจกรรมแฮกกาธอน (Hackathon) ครั้งที่ 2 ในปี 2569 โดยมีการต่อยอดทั้งในมุมของนวัตกรรม การวิจัย และการขยายผล และสร้าง impact ต่อไป

เรื่องที่ 10 (ร่าง) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 4/2568)

การพัฒนา “เมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต” เป็นแนวทางการปฏิรูประบบการเรียนรู้จากฐานรากของประเทศ เพื่อเปิดพื้นที่ให้ประชาชนทุกช่วงวัย ทุกอาชีพ และทุกชุมชน ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในทุกพื้นที่ของเมือง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ ได้จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

วัตถุประสงค์

- เพื่อกำหนดทิศทางและกรอบนโยบายระดับชาติสำหรับการขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ให้เป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับบริบทความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่
- สร้างจุดร่วมในการบูรณาการนโยบาย แผนงาน และทรัพยากรระหว่างภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

- เพื่อวางรากฐานระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกช่วงวัย
- มุ่งหวังให้การจัดทำข้อเสนอดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับศักยภาพคนไทย
- สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในทุกพื้นที่ เพื่อให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต นำพาประเทศไทยให้ก้าวสู่การเป็น “ชาติแห่งการเรียนรู้” อย่างมั่นคง

(ร่าง) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ดำเนินการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ใน 3 เรื่องหลัก

เรื่องที่ 1 การวางยุทธศาสตร์และสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนโดยการขับเคลื่อน "แพลตฟอร์มเมืองแห่งการเรียนรู้ของประเทศไทย (Thailand Learning City Platform)" ร่วมกับ 21 หน่วยงาน โดยสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ OKMD เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

เรื่องที่ 2 การลงพื้นที่ศึกษาต้นแบบการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ โดยลงพื้นที่ศึกษาและเก็บข้อมูลปัจจัยแห่งความสำเร็จของเมืองแห่งการเรียนรู้ของประเทศไทยที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาจากยูเนสโกแล้วจำนวน 10 เมือง อยู่ระหว่างเตรียมพร้อม จำนวน 2 เมือง และศึกษาต้นแบบเมืองแห่งการเรียนรู้ระดับโลก ๓ สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐเกาหลี

เรื่องที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือและองค์ความรู้ที่ช่วยให้คนในเมืองนั้น ๆ นำไปใช้ในการพัฒนาเมือง อาทิ พัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ การจัดทำแผนที่การเรียนรู้ การพัฒนา “Thailand Learning Ecosystem Dashboard”

ประกอบด้วย 4 แนวทางสำคัญ

แนวทางที่ 1 เสริมสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้และโครงสร้างพื้นฐานของเมืองเพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แนวทางที่ 2 บูรณาการความร่วมมือและส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของเมืองแห่งการเรียนรู้

แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรและแหล่งเรียนรู้ เพื่อยกระดับเมืองแห่งการเรียนรู้ให้สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจและศักยภาพท้องถิ่น

แนวทางที่ 4 พัฒนาการสื่อสารสาธารณะสู่การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอยู่ระหว่างการเตรียมการเสนอเรื่องเมืองแห่งการเรียนรู้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อบรรจุเป็นวาระแห่งชาติ

เรื่องที่ 11 แนวทางสนับสนุนเพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาค กรณีโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล สังกัด สพฐ.

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 4/2568)

โรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าโรงเรียนพื้นที่ปกติ 3 ด้าน

ด้านการเดินทาง

โรงเรียนไม่สามารถบริหารจัดการได้ภายใต้เงินอุดหนุนรายหัวที่จัดสรรตามจำนวนผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีผู้เรียนต่ำกว่า 120 คน (โดยเฉลี่ยจำนวน 70 คน)

ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำแนวทางสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล สรุปเป็นแนวทางการสนับสนุน 3 แนวทาง

1. จัดสรรในระยะแรกให้กับโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล ภายใต้สังกัด สพฐ. ก่อน เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่สูงและพื้นที่เกาะที่มีความจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนก่อน เมื่อเทียบกับสังกัดอื่น

2. สนับสนุนเพิ่มเติมแบบเป็นก้อน (Block Grant) เพื่อลดข้อจำกัดจากการจัดสรรตามจำนวนผู้เรียน และช่วยให้โรงเรียนเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

3. จัดสรรเพิ่มเติมให้กับโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลมากกว่าโรงเรียนขนาดอื่น โดยโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผู้เรียนไม่เกิน 120 คน จัดสรร 3 องค์ประกอบ

สนับสนุนค่าเดินทาง

ค่าบริหารจัดการ

การพัฒนาผู้เรียน

เนื่องจากโรงเรียนพื้นที่สูงพื้นที่เกาะ ครูจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและดูแลผู้เรียนที่มีลักษณะเฉพาะ อาทิ ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นหลัก ในการสื่อสาร ผู้เรียนพักนอน ส่วนโรงเรียนขนาดอื่นในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล จัดสรร 2 องค์ประกอบ คือ สนับสนุนค่าเดินทาง และค่าบริหารจัดการ

หมายเหตุ: วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายของโรงเรียนภายใต้สังกัด สพฐ. ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนในพื้นที่สูงและพื้นที่เกาะมากกว่าสังกัดอื่น ๆ เทียบกับโรงเรียนในพื้นที่ปกติ และรับฟังความคิดเห็นจากโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ประมาณการงบประมาณสำหรับสนับสนุนโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล

โรงเรียนขนาดเล็กพิเศษ
ที่มีผู้เรียนไม่เกิน 120 คน

ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม
ประมาณ 220,000 บาท/ปี

โรงเรียนขนาดอื่น

ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม
ประมาณ 8,000 – 14,000 บาท/ปี

วงเงินงบประมาณที่ใช้เพิ่มขึ้น
ประมาณ 102,000,000 บาท/ปี

ทั้งนี้ เงินสนับสนุนดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้นหรือลดลง ขึ้นอยู่กับจำนวนและขนาดโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดาร และการพิจารณาเลือกองค์ประกอบ อัตราและวิธีการสนับสนุน รวมถึงนโยบายสนับสนุนเพิ่มเติมต่าง ๆ ของ สพฐ.

การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 4/2568 ที่ประชุมมีมติ 2 ข้อ

- 1) ให้ความเห็นชอบแนวทางสนับสนุนเพื่อเพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาค กรณีโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล
- 2) มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำแนวทางสนับสนุนเพื่อเพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาค กรณีโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล สังกัด สพฐ. และสังกัดอื่นที่มีโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล ไปดำเนินการจัดทำข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานให้คณะกรรมการสภาการศึกษาทราบ

การดำเนินงานในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักนโยบายและแผนการศึกษา แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับทราบมติคณะกรรมการสภาการศึกษาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรื่องสำคัญเข้าสู่วาระเพื่อทราบ

เรื่องที่ 1 ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาของสามเณร

(การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 1/2568)

แนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษาของสามเณร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา ได้นำประเด็นดังกล่าวเข้าสู่การประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมาย และคณะอนุกรรมการฯ มีมติให้จัดประชุมเพื่อรับฟังปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมสภาพปัญหาและหาทางออกของปัญหา โดยได้ข้อสรุปเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาของสามเณร เสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา 4 ประเด็น ดังนี้

1 ด้านกฎหมายและหนังสือสั่งการ

เร่งรัดดำเนินการแก้ไขกฎหมาย เพิ่มบทบัญญัติให้จัดการศึกษา ภาคปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

เพื่อให้สถาบันทางพระพุทธศาสนาสามารถจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาให้กับสามเณรได้เป็นการเฉพาะ

2 ด้านการรับสามเณรเข้าเรียน

เสนอให้ สพฐ. ยกเลิกหนังสือที่ ศร 04006/ว1288 เรื่อง การรับสามเณรเข้าเรียนในโรงเรียน สังกัด สพฐ. ลงวันที่ 23 ก.ค. 58 และให้มีการกำหนดแนวทางการรับสามเณรเข้าเรียน ที่บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

สพฐ. จัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่ยืดหยุ่นให้สถานศึกษาสามารถปรับใช้กับสามเณรได้ในบางรายวิชา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้พิจารณาจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่สามารถรองรับสามเณรเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

4 ด้านแนวทางวิธีปฏิบัติกับสามเณร

จัดทำแนววิธีปฏิบัติกับสามเณรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับสถานศึกษาในการปฏิบัติตนกับสามเณร

จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลของสามเณรโดยการบูรณาการกับระบบฐานข้อมูลของทะเบียนราษฎร

จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อขอรับการสนับสนุนและขอจัดสรรงบประมาณสำหรับสามเณรเป็นการเฉพาะ

ดัชนีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของประเทศไทย พ.ศ. 2568

ประกอบด้วย **3 มิติ 9 ตัวชี้วัด**

1 มิติ 1 ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1 พื้นที่การเรียนรู้เพียงพอ
ต่อความต้องการ

2 ทุกคนสามารถ
เข้าถึงการเรียนรู้ได้
ตามความต้องการ
โดยไม่มีข้อจำกัด

3 การมีส่วนร่วม
ของทุกภาคส่วน
ในการจัดสภาพแวดล้อม
ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

2 มิติ 2 คนไทยเรียนรู้ตลอดชีวิต

4 คนไทยมีองค์ความรู้และทักษะ
ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้
ด้วยตนเอง

5 คนไทยสามารถ
เรียนรู้ด้วยการนำ
ตนเองได้

3 มิติ 3 ผลการศึกษาและการเรียนรู้

สมรรถนะด้านสุขภาพ

สมรรถนะด้านการเงิน

ความเป็นพลเมือง

สมรรถนะ
ด้านสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการเรียนรู้
ตลอดชีวิตและการศึกษาพิเศษ ขับเคลื่อนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในมิติส่งเสริมการสร้าง
เมืองแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนไทยตลอดช่วงชีวิต

◆ 2 ประเด็นการขับเคลื่อนสำคัญ ◆

- 1 ดัชนีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประเทศไทย พ.ศ. 2567
- 2 ความร่วมมือพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
และภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำ

“ข้อเสนอเชิงนโยบาย การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้
ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต”

◆ บทบาทของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ทำงานในฐานะเป็น “co-creation booster
education policy” หรือผู้สนับสนุนการทำงาน
ร่วมกันในระดับนโยบาย

ดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่

- องค์การยูเนสโก ประเทศไทย
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)
- หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)
- อุทยานการเรียนรู้ (TK Park)
- มหาวิทยาลัยพะเยา
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) OKMD
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.)
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้

-
- 1 เชียงราย
 - 2 เชียงใหม่
 - 3 พะเยา
 - 4 สุโขทัย
 - 5 ขอนแก่น
 - 6 ฉะเชิงเทรา
 - 7 ภูเก็ต
 - 8 หาดใหญ่
 - 9 สงขลา
 - 10 กรุงเทพมหานคร
-

การนำร่องชุดทักษะที่จำเป็น ของเด็กและเยาวชนไทย (Essential Skills Set)

1 การนำร่องในสถานศึกษา

โดยการใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ active learning
สถานศึกษาเข้าร่วมการนำร่องโดยสมัครใจ จำนวน 71 แห่ง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 42 แห่ง
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 7 แห่ง
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน 10 แห่ง
- กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) จำนวน 12 แห่ง

2 การนำร่องด้วยกิจกรรมแฮกกาธอน (Hackathon)

การแข่งขันไอเดียนวัตกรรมภายใต้ธีม
“เรียนดี มีความสุข ชุมชนยั่งยืน”

สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
และประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทักษะ
และสร้างผลกระทบต่อสาธารณะในชุมชนของตน

มีผู้สมัครเข้าร่วมทั้งสิ้น
203 ทีม จาก 58 จังหวัด
ทั่วประเทศ

HACKATHON

ปัจจุบัน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา อยู่ระหว่างการวิเคราะห์ สังเคราะห์และ
ประมวลผล เพื่อถอดบทเรียนการนำร่องชุดทักษะที่จำเป็น (Essential Skills Set)
ในทั้ง 2 รูปแบบข้างต้น เพื่อเตรียมเสนอแนวทางการต่อยอดต่อที่ประชุมสภาการศึกษา
ในภายหลังต่อไป

จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของ ประชากรวัยแรงงานของไทย อายุ 15-59 ปี (พ.ศ. 2567)

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ
ที่ทำการสำรวจภาวะการทำงาน
ของประชากรทั่วราชอาณาจักร

รอบที่ 3 ช่วงเดือน ก.ค - ก.ย. 67
สะท้อนถึงศักยภาพและคุณภาพการลงทุน
ด้านการศึกษาของประเทศ

เป้าหมาย ปี 2579

ประชากรไทยจะต้องมีการศึกษา

ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน 12.5 ปี

ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยวัยแรงงาน ปี 2567

ตั้งแต่ปี 2557 ถึง 2567 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย
ของประเทศไทย มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี พ.ศ. 2567
มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเท่ากับ 10.25 ปี เท่ากับการศึกษา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนร้อยละ 95 และมีเพียง
ร้อยละ 5 ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา

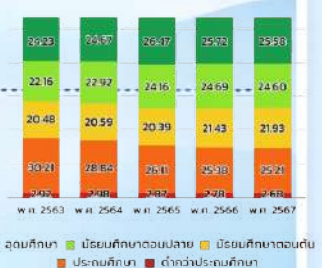
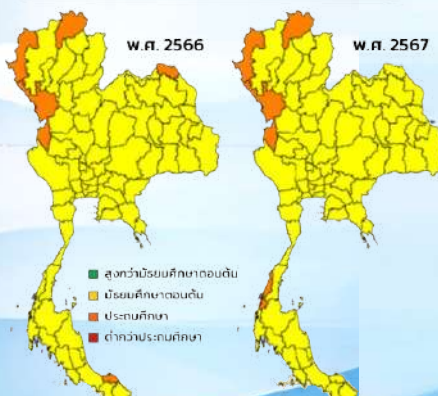
ปัจจุบัน อัตราการเพิ่มอยู่ที่ 0.01 ปี จะทำให้ในปี 2579
จะมีปีการศึกษาเฉลี่ยเพียง 10.36 ปี ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายมาก
หากต้องการทำให้ถึงเป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการ
ทุกภาคส่วนร่วมกันผลักดันกลุ่มเป้าหมายที่สามารถ
ต่อยอดได้ โดยทำในกลุ่มอายุ 15-39 ปี และ 40-59 ปี

จังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนปีการ
ศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานจากระดับ
ประถมศึกษาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในปี 2567 ดีขึ้นจากปี 2566 จำนวน
2 จังหวัด คือ **ปัตตานี** และ **บึงกาฬ**

และจังหวัดระนองมีระดับการศึกษา
ลดลง จากปีที่ผ่านมา

พ.ศ. 2567 ประชากรไทยวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี)
ร้อยละ 95 อยู่ในระดับ ม.ต้น โดย จ.ปัตตานี และ จ.บึงกาฬ
มีระดับการศึกษาเพิ่มขึ้นจาก ประถม เป็น ม.ต้น

พ.ศ. 2567 ร้อยละระดับการศึกษาของ
ประชากรไทยวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี)
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในระดับ ม.ต้น

เรื่องที่ 6 ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH20OECD) ในบทบาทของกระทรวงศึกษาธิการ (การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 1/2568 ครั้งที่ 2/2568 และครั้งที่ 3/2568)

ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนประเทศไทย เข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH20OECD) ในบทบาทของกระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ 26 ธันวาคม 2566

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการยื่นหนังสือ
แสดงเจตจำนงในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก
องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
(The Organization for Economic Co-operation
and Development : OECD)

3 หน่วยงานหลักเป็นผู้ดำเนินการ

การดำเนินการของหน่วยงาน
ที่รับผิดชอบ

กระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

- 1 การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการที่รับผิดชอบ
และการประชุมที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับเชิญ
- 2 การจัดทำร่างบันทึกความตกลงเบื้องต้น
(IM) ซึ่งเป็นการประเมินตนเอง
- 3 การประสานกับต่างประเทศ
และประสาน OECD ในการ
เดินทางไปเข้าร่วมประชุม

บทบาทของกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD

1. การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC)
2. การจัดทำบันทึกความตกลงเบื้องต้น (Initial Memorandum : IM) ซึ่งเป็นการประเมินตนเอง (Self-Assessment)
3. การประเมินทางเทคนิค (Technical Review) ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายหลังจากจัดทำบันทึกความตกลงเบื้องต้น (Initial Memorandum : IM) เรียบร้อยแล้ว และจัดทำเป็นภาพรวมทั้งประเทศของคณะกรรมการทั้ง 26 ชุด

การขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF)
และธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ 5 กิจกรรมที่สำคัญ

1 กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนและรับรอง
หลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบ
คุณวุฒิแห่งชาติและเว็บไซต์กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

<https://thailandnqf.onec.go.th>

2 กิจกรรมที่ 2 การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิ
อ้างอิงอาเซียน ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 4-6 กุมภาพันธ์ 2568
ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เพื่อนำเสนอความก้าวหน้าในการขับเคลื่อน
งาน NQF ในประเทศไทย

3 กิจกรรมที่ 3 การดำเนินการเทียบเคียงระดับสมรรถนะภาษาต่างประเทศ
กับระดับของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

โดยดำเนินการในภาษาหลักที่มีการนำมาใช้ในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมในประเทศไทย
ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเกาหลี
และยึดหลักการเทียบเคียงตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR)

กลไกธนาคารหน่วยกิต 4 ระดับ

สมรรถนะทางภาษาสามารถนำไปสะสมในระบบธนาคารหน่วยกิตได้ ซึ่งสำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษาวางกลไกธนาคารหน่วยกิตไว้ 4 ระดับ คือ
ระดับชาติ ระดับการศึกษา ระดับจังหวัด และระดับสถานศึกษา

4 กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมให้องค์กรหลักจัดทำคู่มือในการดำเนินงาน
ธนาคารหน่วยกิตการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

สำหรับหน่วยงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัดเพื่อให้
ศึกษาธิการจังหวัดขับเคลื่อนในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

5 กิจกรรมที่ 5 การศึกษานำร่องการพัฒนาระบบการประเมิน
และรับรองสมรรถนะของบุคคลจากความรู้และประสบการณ์ที่มีมาก่อน

ศึกษานำร่องการประเมินและรับรองสมรรถนะของบุคคล โดยดูจากสมรรถนะและผลลัพธ์
การเรียนรู้ในตัวบุคคลเป็นหลัก

มติการประชุมของคณะกรรมการ นโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ปี 2567

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีการประชุม 3 ครั้ง ในช่วงเดือน ธันวาคม 2566 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2567 มีมติการประชุมสำคัญ 4 เรื่อง ดังนี้

1 การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย 3 เรื่อง 3 ลด 3 เพิ่ม เป็นวาระแห่งชาติ

ซึ่งเสนอเรื่องไปที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนเรื่องเพื่อขอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ปัจจุบันข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2568

2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ 2 คณะ ได้แก่

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด
ในเขตกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริม
การพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด
นอกเขตกรุงเทพมหานคร
ซึ่งคำสั่งมีผลบังคับใช้แล้ว

77 จังหวัด

3 ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีมติเห็นชอบ

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และได้พิจารณาคัดเลือก

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน เพื่อเสนอนายกรัฐมนตรี

พิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย

การพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 242/2567 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2567

Zero Dropout
ว.น. 3564-2570

4 ทบทวนคณะกรรมการฯ ในคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (ชุดเดิม)

จำนวน 8 คณะ และพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ (ชุดใหม่)

จำนวน 3 คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการกฎหมายและคุ้มครองสิทธิ

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและธรรมาภิบาลข้อมูลเด็กปฐมวัย

และคณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การพัฒนาเนื้อหาสาระในแพลตฟอร์ม แนะแนว (Coaching) ของประเทศไทย "Fine myFuture"

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มพัฒนา
นโยบายด้านการมีส่วนร่วมฯ คณะทำงานด้านพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต
ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาระบบการศึกษา **"เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา" (Anywhere Anytime)** ได้จัดทำ
แพลตฟอร์มระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต โดยได้ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาสาระ
ที่บรรจุในแพลตฟอร์มแนะแนวด้านการศึกษา อาชีพ และการใช้ชีวิต โดยแบบประเมินตนเอง
ที่สามารถเชื่อมโยงไปยังอาชีพที่เหมาะสมกับผู้ทำแบบประเมิน

แบ่งเป็นกลุ่มอาชีพ 5 ประเภท รวมกว่า 30 อาชีพ

สำนักงานฯ ได้ออกแบบ/สร้างแพลตฟอร์มแนะแนว (Coaching) ของประเทศไทย "Fine myFuture"
เป็นแพลตฟอร์มที่มีเนื้อหาสาระที่สามารถเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มการเรียนรู้อื่น ๆ ส่งผลให้ผู้เข้ามาใช้บริการ
สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าถึงการแนะแนวได้ทุกที่และทุกเวลา

▶ ลงทะเบียนใช้งานได้ที่ www.finemyfuture.com

นักเรียน

ครู

ผู้บริหาร

ผู้ปกครอง

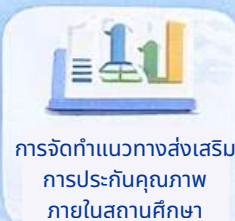
ประชาชนทั่วไป

รายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2567

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตั้งแต่คณะรัฐมนตรี
มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2561 กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes
of Education : DOE Thailand) ที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศไทย 4.0 ไว้ 3 ด้าน

การขับเคลื่อนดำเนินงานผ่านคณะทำงานขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ
ซึ่งมีองค์ประกอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 16 หน่วยงาน บังเกิดผลสู่การปฏิบัติ อาทิเช่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินงานขับเคลื่อน
มาตรฐานการศึกษาของชาติผ่านโครงการ/กิจกรรม
ของหน่วยงานต่าง ๆ
ใน **6 ยุทธศาสตร์** รวมจำนวน **87 โครงการ**

**ข้อเสนอแนะในการยกระดับการจัดการศึกษา
ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561**

- การปรับบทบาทของครู
- การพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
- การวัดผลและประเมินผลตามมาตรฐาน
- การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการยกระดับ
คุณภาพการศึกษา

ความก้าวหน้าการจัดทำ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579** ซึ่งมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2560 อย่างไรก็ตาม ด้วยสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงหลายประการ สภาการศึกษาในคราวประชุมครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2566 จึงมีมติให้มีการทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการสภาการศึกษาซึ่งเป็นประธานคณะทำงานจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ 38/2568 ได้มีการปรับทิศทางและกลยุทธ์ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ โดยให้ทบทวนเป้าหมายของการศึกษา(Ultimate Goal) **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา** โดยสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สังกเคราะห์เอกสารและงานวิจัยองค์การนานาชาติเป็นบทความเรื่อง **อนาคตการศึกษา : Global Trends, Strategic Perspectives and Foresight Scenarios** เพื่อเป็นข้อมูลทิศทางการศึกษาสำหรับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทุกช่วงวัยที่มีต่อภาพการศึกษาไทยในอนาคต จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1,600 คน นอกจากนี้ มีการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิระดับประเทศจากภาคส่วนต่าง ๆ แล้ว จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นเรื่อง “แผนการศึกษาแห่งชาติกับภาพอนาคตการศึกษาไทยที่คาดหวัง” เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2568 โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนโยบาย กฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม ต่างประเทศ เทคโนโลยี และสื่อมวลชน ที่จะสามารถสร้างแรงกระตุ้นให้แก่สังคมไทย และวงการการศึกษาได้ในวงกว้าง

ครั้งที่ 2 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นเรื่อง “แผนการศึกษาแห่งชาติภายใต้โลกอนาคตที่เปลี่ยนแปลง (Education under Disruption)” มุ่งเน้นประเด็น AI for Education สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ที่มีผลกระทบต่อการศึกษา

จากการดำเนินงาน ทำให้ได้ข้อมูลสนับสนุนการจัดทำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่

มุ่งเน้นการตอบสนองบริบทและความท้าทายของการศึกษาไทยที่เผชิญในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่ทวีความรุนแรงและหลีกเลี่ยงได้ยาก ซึ่งหากละเลยและไม่มีการขับเคลื่อนทั้งสองประเด็นอย่างเป็นรูปธรรม มีความเสี่ยงที่จะให้เกิดเป็นความเสี่ยงซ้ำซ้อน (Multi-hazard risk) และส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษายาวเยียดเพิ่มขึ้นได้ในหลายมิติ แผนการดำเนินงานต่อไปของการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. จะเข้าสู่กระบวนการร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ รับฟังความคิดเห็นและเสนอต่อคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านนโยบายและแผนการศึกษา คณะกรรมการสภาการศึกษา และคณะรัฐมนตรีต่อไป

การศึกษาแนวทงสนับสนุนทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การสร้างหลักประกันการได้รับ “การศึกษาที่มีคุณภาพ” (Quality in Education)

เป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่องค์การสหประชาชาติประกาศ เป็นกรอบการพัฒนาของโลกในระยะ 15 ปี ตั้งแต่ปี 2015 – 2030 และเป็นเป้าหมายหลักในแผนการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับนานาชาติของประเทศไทย ที่ถดถอยลงเมื่อเทียบกับสัดส่วนการลงทุนด้านการศึกษาของประเทศ (ประมาณร้อยละ 4.7 ของ GDP) ที่สูงใกล้เคียงกับกลุ่มประเทศ OECD (ประมาณร้อยละ 4.9 ของ GDP) สะท้อนถึง “การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่ขาดประสิทธิภาพ” และจำเป็นต้องศึกษาแนวทงสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอ เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกับคุณภาพการศึกษาและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีโอกาเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง สถานศึกษาและครูผู้สอนมีความพร้อมจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ

โครงสร้างประชากร ข้อมูลคาดการณ์จำนวนประชากรใน ค.ศ. 2083

ฐานข้อมูล ต้นสังกัด/หน่วยงาน

ข้อมูล พื้นฐาน

- นักเรียน
- โรงเรียน
- ครู

ข้อมูล รายจ่าย

ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- O-NET
- GDP
- เงินเฟ้อ

ลงพื้นที่ เก็บข้อมูลเชิงลึก

- สพฐ.
- อปท.
- สช.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาแนวทงสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง ผ่านการพัฒนารูปแบบแนวทงสนับสนุนทรัพยากรตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนและแผนการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของประเทศไทย

ผลการจัดอันดับ IMD ด้านการศึกษาปี 2025

สถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาการจัดการ (IMD) ได้รายงานผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน (World Competitiveness Ranking) ประจำปี 2025 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2568 ซึ่งการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาเป็นปัจจัยย่อยที่อยู่ในปัจจัยหลักโครงสร้างพื้นฐานและมีตัวชี้วัดทั้งสิ้น 19 ตัวชี้วัด เท่าเดิมกับปีที่ผ่านมา

ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 55

ลดลง 1 อันดับจากปีก่อน

ประเทศไทยมีผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาอยู่ที่อันดับ 55 ลดลง 1 อันดับจากปีที่ผ่านมา

สาเหตุที่ทำให้อันดับของประเทศไทยลดลง โดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดของ IMD

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ **Hard Data** และ **Survey Data** ซึ่งในปีที่ผ่านมา ตัวชี้วัดประเภท Survey Data มีค่าเฉลี่ยดีขึ้น 3 ตัวชี้วัด โดยเฉพาะตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากการได้มีการประสานข้อมูลกับ UNESCO และ OECD อย่างสม่ำเสมอจึงทำให้มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น แต่มี 1 ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยที่ลดลงจากปีก่อน คือตัวชี้วัดเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคเอกชน โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสในการพัฒนาอันดับด้านการศึกษา

ซึ่งผลการจัดอันดับพบว่าประเทศไทยมีอันดับที่ไม่สูงมากนัก และมีผลคะแนนรวมด้านการศึกษาใกล้เคียงกับประเทศที่อยู่อันดับต่ำกว่า ดังนั้นหากประเทศไทยไม่พัฒนาให้มีผลคะแนนสูงขึ้น จะมีความเสี่ยงที่ประเทศไทยจะมีผลการจัดอันดับลดลงกว่าเดิม และประเทศที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าจะนำหน้าประเทศไทยได้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ 2 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 การปรับปรุงฐานข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันมีเฉพาะฐานข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดข้อมูลของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และฐานข้อมูลของภาคเอกชน

ประเด็นที่ 2 คือการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมกับทางภาคเอกชน เพื่อกระตุ้นคะแนนตัวชี้วัดประเภท Survey Data ให้ดีขึ้นในปีถัดไป

รายงานมติสมัชชา สภาการศึกษาระดับชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ ได้ดำเนินการสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบการสร้างเวทีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา และส่งเสริมการรวมตัวของประชาชนและคณะบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ สมัชชาสภาการศึกษา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุมสมัชชา สภาการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 3 **ภายใต้หัวข้อ Future Learn Future Earn** เรียนรู้เพื่อก้าวสู่อนาคต โดยจัดขึ้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรม ทีเค.พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน แบงคอก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้เกียรติเป็นประธาน ในพิธีเปิดการประชุมมีผู้เข้าร่วมประชุมมากกว่า 900 คน

ที่ประชุมได้รับรองมติสมัชชาสภาการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 3 จำนวน 2 มติ

มติที่ 1

การสร้างการเรียนรู้เพื่อสร้างรายได้
Learn To Earn

มติที่ 2

ระบบนิเวศการเรียนรู้ : Key Success Factors
ของเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

**สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และคณะอนุกรรมการ
สภาศึกษาด้านเครือข่ายการมีส่วนร่วม** ดำเนินการแจ้งมติ
ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนมติดังกล่าวสู่การปฏิบัติ
ต่อไป

มติคณะรัฐมนตรีเรื่องทิศทางการวิจัย ทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2568-2570 และการดำเนินการต่อไป

คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ ทิศทางการวิจัยทางการศึกษา พ.ศ. 2568 - 2570 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 เพื่อให้การวิจัยทางการศึกษามีทิศทางเดียวกันในการพัฒนาการศึกษาของชาติและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงการให้ทุนการวิจัยทางการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และภายหลังที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

- 1 จัดทำหนังสือแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

- 2 ใช้ทิศทางการวิจัยฯ กำหนดเป็นประเด็นวิจัยในการรับสมัครผลงานวิจัยทางการศึกษา เพื่อนำเสนอในงาน ThaiCER 2025 และใช้ประโยชน์ในการพิจารณาว่ามีช่องว่างของทิศทางการวิจัยฯ กับผลงานวิจัยที่ส่งเข้ามาอย่างไร

- 3 จัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2568 - 2570 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการลงนามในประกาศและได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 284ง ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2568 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป)

- 4 จัดทำ (ร่าง) แผนการขับเคลื่อนทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2568 - 2570 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ปัจจุบัน ได้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานให้ทุนวิจัย โดยเริ่มประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2568

- 5 ดำเนินการจัดทำ E- Book ฉบับประชาชน เพื่อการสื่อสารที่เข้าใจได้ง่าย นำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ เผยแพร่บนเว็บไซต์ www.onec.go.th

รายงานผลการประชุม Thailand International Conference on Education Research (ThaiCER) 2025 : The Education for the Future

7 - 8 สิงหาคม 2568

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับภาคีเครือข่าย 15 หน่วยงาน

จัดประชุม Thailand International Conference on Education Research (ThaiCER) 2025 :

The Education for the Future

กิจกรรมการประชุม

การบรรยายพิเศษ

College of Education,
Hong Kong University

การบรรยายพิเศษโดยองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) สมาคมวิจัยการศึกษาโลก (World Education Research Association : WERA) และ College of Education, Hong Kong University

สาระสำคัญ

- 1 การผลักดันให้งานวิจัยเป็นฐานสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา
- 2 การให้ความสำคัญและความร่วมมือระหว่างนักวิจัย ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นงานวิจัยที่ใช้ได้ผลจริง
- 3 การใช้เทคโนโลยีอย่างมีเป้าหมาย โดยเฉพาะเรื่อง Generative AI ที่ควรนำมาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

การนำเสนอผลงานวิจัย จำนวน 43 ผลงาน

ประเด็นงานวิจัย

- 1 การบูรณาการดิจิทัลเทคโนโลยี และนวัตกรรมการสอน

- 2 การจัดการเรียนรู้ที่อิงบริบทต่าง ๆ

ประโยชน์ที่รับจากการจัดประชุม

- ผู้กำหนดนโยบายมีข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณและการกำกับติดตามประเมินผล
- ผู้ปฏิบัติมีองค์ความรู้ที่เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้

E-Proceedings

ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนทางดิจิทัล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ

การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ต่อรูปแบบการทำงาน การดำเนินธุรกิจ และวิถีชีวิตของประชาชน จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ประเทศไทย ต้องปรับตัวเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้เท่าทันบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนประเทศสู่อนาคต

เป้าหมาย

เพื่อวางรากฐานเชิงโครงสร้างสำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนดิจิทัล ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ และสร้างระบบการพัฒนากำลังคนที่มีความยั่งยืน รองรับการเปลี่ยนผ่านของเศรษฐกิจและสังคม ในยุคดิจิทัล รวมทั้งยังเป็นกรอบแนวทางสำหรับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนา และร่วมขับเคลื่อนกำลังคนทางดิจิทัลของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีกำลังคนดิจิทัลที่มีคุณภาพ มีทักษะดิจิทัลทันสมัย สามารถเข้าถึง โอกาสการเรียนรู้และพัฒนาอย่างเท่าเทียม และสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก”

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

1

พัฒนาระบบการศึกษา
เพื่อการเรียนรู้ดิจิทัล
ที่ตอบโจทย์
การเรียนรู้ตลอดชีวิต

3

ยกระดับสมรรถนะกำลังคน
ทางดิจิทัลในทุกกระดับ

2

พัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะทางดิจิทัลของครู
อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

4

ลดความเหลื่อมล้ำ
และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้
และการเข้าถึงเทคโนโลยี
ดิจิทัล

5

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม
สถาบันการศึกษา และองค์กรระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

การจัดทำข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ฯ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับความร่วมมือจากภาคีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีหน่วยงานที่จะดำเนินการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ฯ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอการจัดการศึกษาในภาวะวิกฤต

ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนไทย - กัมพูชา
ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ในหลายมิติ
รวมถึงมิติด้านการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วน
เพื่อช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยเร็ว

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา ได้ศึกษากรอบแนวทางการแก้ไข
ปัญหาการศึกษาในภาวะฉุกเฉินในระดับสากลที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย

1 ความปลอดภัย การเข้าถึง และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

2 การจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น และมีคุณภาพในสถานการณ์ฉุกเฉิน

3 การประสานงานและบูรณาการ การทำงานในพื้นที่ฉุกเฉิน

4 การบริหารจัดการข้อมูล และหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อการตัดสินใจ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบจากความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนไทย - กัมพูชา
ณ จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 10-12 สิงหาคม 2568 และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น
จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 70 คน เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2568

ข้อค้นพบจากการเก็บข้อมูล

การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์

การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในภาวะวิกฤต
ในระดับพื้นที่แต่ยังขาดกรอบนโยบายภาพรวม
ในระดับชาติ นอกจากนี้ ความเชื่อมโยงเรื่องแผนระดับ
ชาติ จังหวัด สถานศึกษา ยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะ
การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และหากมีผู้ถือที่ขัดเจน
จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความปลอดภัยและการคุ้มครอง

ควรเพิ่มมาตรการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง
(เด็กพิการ เด็กยากจน) และเพิ่มพื้นที่
ปลอดภัยในโรงเรียนที่ติดชายแดน
(พื้นที่หลบภัย ทางหนีไฟ)

การเตรียมความพร้อมและพัฒนาบุคลากร

ต้องการทีมสนับสนุน อาทิ นักจิตวิทยา/ที่ปรึกษา
เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจ รวมถึงการพัฒนาทักษะการใช้
เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อหลายช่องทาง เพื่อรองรับ
การเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ

การสื่อสารและการประสานงาน

เพิ่มกลไกการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้เรียน
ผู้ปกครอง ครู เพื่อใช้ในการพัฒนาแผนเผชิญเหตุ
ในอนาคต และควรมีช่องทางสื่อสารหลายรูปแบบ
ที่สามารถเข้าถึงในพื้นที่ห่างไกลเพื่อให้รับรู้
สถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะโรงเรียน
เอกชนได้รับการสื่อสารข้อมูลล่าช้า

การจัดการเรียนการสอน

มีความต้องการหลักสูตรฉุกเฉิน/สื่อพร้อมใช้
ในกรณีที่ต้องจัดการศึกษาในศูนย์พักพิง
และหากมีระบบการเก็บโอนการเรียนรู้จะทำให้
ผู้เรียนสะสมผลการเรียนระหว่างย้ายที่/หยุด
ชะงัก ลดการซ้ำชั้น และกลับเข้าสู่ระบบได้เร็ว

การฟื้นฟูหลังวิกฤต

ควรมีมาตรการฟื้นฟูเร่งด่วน (การเรียนเสริม
ทุนการศึกษา/โควตาเข้าศึกษาต่อ) และควรมี
ระบบการติดตามการประเมินผลการฟื้นฟู

สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษานำเสนอ “ข้อเสนอการจัดการศึกษาในภาวะวิกฤต” ดังนี้

1 ควรมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาในภาวะฉุกเฉิน
ระดับชาติ ที่ครอบคลุมภาวะฉุกเฉินทุกรูปแบบ

2 ควรมีการตรวจสอบภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และสภาวะจิตใจ
เพื่อกำหนดแนวทางในการฟื้นฟู

3 ควรมีมาตรการในการช่วยเหลือ เยียวยา และสร้างขวัญกำลังใจ
ให้กับครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่

4 ควรมีการกำหนดพื้นที่ฉุกเฉินทางการเรียนรู้ เพื่อให้มีเครื่องมือ
ในการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว

รายงานความคืบหน้าการประเมินผล แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา

คณะกรรมการสภาการศึกษาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา ในการประชุม ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2567 และให้รายงานผลการดำเนินงานทุกสิ้นภาคการศึกษา ซึ่งแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณธรรมให้เป็นพลุตินิสัย สร้างนิเวศ ที่สนับสนุนคุณธรรม พัฒนานวัตกรรม และเพิ่มสมรรถนะ บุคลากรทางการศึกษา

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา

1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างคุณธรรมให้เป็นพลุตินิสัย

2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างนิเวศ การส่งเสริมคุณธรรม

3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 นวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรม มุ่งเน้นการพัฒนาคนนวัตกรรม

4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสมรรถนะการส่งเสริมคุณธรรม สำหรับบุคลากรทางการศึกษา และศาสนา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสาและสำนึกสาธารณะ จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในประเทศไทย ให้กับผู้แทนจากหน่วยงานที่จัดการศึกษา อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกรุงเทพมหานคร พร้อมร่วมขับเคลื่อนแผนฯ สู่การปฏิบัติตามบริบทของหน่วยงานให้เป็นรูปธรรม

การดำเนินงานของหน่วยงานที่ผ่านมา จากการรายงาน มีข้อเสนอเพื่อยกระดับผลการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 , 3 และ 4 ดังนี้

1 เพิ่มการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ ร่วมกันต่อเป้าหมาย ความสำคัญ และกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2 เร่งสร้างนิเวศของการส่งเสริมคุณธรรม

3 เร่งสร้างและประยุกต์นวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรมผ่านกระบวนการทำความเข้าใจร่วมกัน

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ จะมีการติดตามการดำเนินงานในรูปแบบ google form ในรอบการประเมินที่ 2 สิ้นปีการศึกษา 2568

